

Scenariusz zajęć :

Jak uczyć dzieci tolerancji wobec osób niepełnosprawnych?

Główne zagadnienia zajęć:

1. Problemy osób niepełnosprawnych
2. Sytuacja osób niepełnosprawnych

Cele zajęć

Po zakończeniu zajęć uczniowie:

- wyjaśniają pojęcie „osoba niepełnosprawna”,
- wymieniają najczęstsze problemy osób niepełnosprawnych,
- oceniają sytuację osoby niepełnosprawnej,
- wymieniają pomysły wsparcia osoby niepełnosprawnej.

Środki dydaktyczne:

- chustki do przewiązania oczu,
- kartki,
- mazaki,
- magnetofon,
- migające światła,
- karteczki samoprzylepne,
- papier flipchartowy,
- prezentacja multimedialna z fotografiami scen z codziennego życia – dziecko młodsze.

Metody:

- burza mózgów,
- rozmowa kierowana,
- ćwiczenie.

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel zapisuje na tablicy pojęcie „osoba niepełnosprawna” . Prosi uczniów o podawanie skojarzeń związanych z tym pojęciem. Wszystkie propozycje podawane przez uczestników zapisuje na tablicy. Następnie prosi o wyjaśnienie lub sam wyjaśnia zapisane na tablicy pojęcia. Wspólnie z uczestnikami opracowuje definicję pojęcia „osoba niepełnosprawna”. (Niemożność pełnego funkcjonowania w [społeczeństwie](#) na skutek barier występujących po stronie otoczenia (społecznego, kulturowego, prawnego, politycznego), w tym barier architektonicznych, etc.)

II wariant – młodsze dzieci

1. Nauczyciel pyta dzieci o to, czy znają osoby *niepełnosprawne*? Jakie to są osoby? Na czym polega ich niepełnosprawność?. Dzieci w luźnej rozmowie opowiadają o znanych im osobach niepełnosprawnych.
2. Nauczyciel proponuje uczniom zabawę, dzięki której będą mogli poznać problemy osoby niepełnosprawnej:
 - Nauczyciel prosi uczniów o zamknięcie oczu (lub przewiązuje oczy uczniom chustką) i poleca przemieszczenie się w sali z punktu A do punktu B. Pracując z liczniejszymi klasami warto wyznaczyć 2-3 osoby, które nie uczestniczą w zabawie i czuwają nad bezpieczeństwem innych uczniów.
 - Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy ustawione naprzeciw siebie w dwóch rzędach. Poleca uczniom stojącym w pierwszym rzędzie zatkanie uszu palcami wskazującymi, a uczniom stojącym naprzeciw przekazanie szeptem informacji składającej się z 3 wyrazów. Następnie uczniowie zamieniają się rolami. W podsumowaniu ćwiczenia nauczyciel prosi pary uczniów o podanie usłyszonej wiadomości i konfrontuje ją z rzeczywistym komunikatem. (to ćwiczenie można wzbogacić o następujące elementy: uczeń nadający komunikat stoi tyłem, bokiem, przodem).
 - Nauczyciel rozdaje uczniom kartki i mazaki. Prosi o zapisanie przygotowanej przez niego informacji bez użycia rąk.
 - Nauczyciel włącza bardzo głośną muzykę, zapala i gasi światło, zasłania zasłony i w tym czasie zadaje pytanie, oczekując odpowiedzi (rozmowa w hałasie)
 - Nauczyciel rozdaje uczniom kartki z pytaniami. Pytanie składa się z kilku wyrazów, każdy w innym języku. Zadaniem uczestników jest przeczytanie i udzielenie odpowiedzi na pytanie. Następnie nauczyciel prosi o podanie odpowiedzi. Uzyskując informację o niewykonaniu zdania wspólnie uczestnikami ustala powód braku odpowiedzi.
3. Nauczyciel pyta uczniów o wrażenia po wykonanych ćwiczeniach. (co czuliście będąc w sytuacji osoby niepełnosprawnej?). Następnie wspólnie z uczniami wypisuje na tablicy przyczyny trudności, jakie napotkali „wchodząc w buty” osoby niepełnosprawnej.

Wariant II – dzieci młodsze

3. Nauczyciel pokazuje dzieciom różne sytuacje z życia (ulica, szatnia w przedszkolu/ szkole, stół nakryty do obiadu itp.). Prosi dzieci o pomysły, w jaki sposób w tych sytuacjach można obdarować „osobę niepełnosprawną”. (zapisuje pomysły na tablicy?)
4. Nauczyciel poleca, aby w parach dzieci odegrały zapisane pomysły w formie scenek pantomimicznych.
4. Nauczyciel prosi uczniów o ponowną analizę definicji pojęcia „osoba niepełnosprawna” - jej uzupełnienie lub wykreślenie niektórych określeń.
5. Nauczyciel prosi uczniów o to, by wyobrazili sobie sytuację, że wskazane przez nich trudności nie są incydentalne a permanentne. Następnie pyta uczniów o to:
 - Jaki wpływ na Twoje życie mogą mieć te trudności ?
 - Jak mogą reagować na twoje zachowanie, postępowanie inni ludzie?
 - Co wtedy będziesz czuł i myślał?

Chętni uczniowie wypowiadają się na forum klasy.

6. Nauczyciel rozdaje uczniom małe samoprzylepne kartki i prosi o zapisanie na nich swojego pomysłu na to, co uczeń może zrobić dla omawianej osoby niepełnosprawnej (Co każdy was, jeśli zechce, może zrobić dla osoby). Zapisane kartki przykleja na dużym arkuszu papieru, a następnie odczytuje na głos lub prosi chętnych uczniów o ich odczytanie.